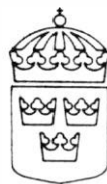

Motion till riksdagen

1987/88:U2

av Göran Magnusson m. fl. (s)

med anledning av prop. 1987/88:66 om Sverige och den västeuropeiska integrationen

Mot.
1987/88
U2-4

I proposition 1987/88:66 behandlar regeringen Sverige och den västeuropeiska integrationen, alltså Sveriges förhållande till EG – europeiska gemenskapen.

Det är tillfredsställande att regeringen slår fast att svenskt medlemskap i EG inte är förenligt med vår neutralitetspolitik.

Vi delar också regeringens principiella syn i övrigt på Sveriges förhållande till EG. Det är ett starkt svenskt intresse att medverka i ett brett västeuropeiskt samarbete, även om det kanske bör sägas att det är viktigt att också utveckla det ekonomiska och kulturella samarbetet med andra delar av världen, särskilt tredje världens länder.

I den aktuella propositionen saknas emellertid en tillräcklig genomgång av ett viktigt samhällsområde som har stor betydelse för folkhälsan och välfärden. Vi avser den svenska alkoholpolitiken så som den senast kommit till uttryck i riksdagens beslut från år 1977.

Strider mot 25-procentsmålet

I avsnittet om skatter på s. 110 i propositionen skriver regeringen att det behövs långtgående harmonisering av framför allt den indirekta beskattningen för att förverkliga den gemensamma marknaden. Regeringen fortsätter: "Om Sveriges gränser mot EG skall öppnas på samma sätt, krävs även för svensk del en anpassning av både skattestruktur och skattenivåer. Det skulle exempelvis innebära behov av sänkningar av mervärdeskatten och flera punktskatter. En sådan anpassning till EG skulle självfallet få omfattande ekonomiska återverkningar och kunna strida t. ex. mot svensk alkoholpolitik. Utan en sådan anpassning torde det dock inte vara möjligt att helt avskaffa gränshindren mot EG vad gäller varor, tjänster etc."

Riksdagens mål för alkoholpolitiken är att minska den totala konsumtionen med 25 % till år 2000. Metoder för att nå detta mål är en aktiv prispolitik, restriktioner, bl. a. avseende serveringstillstånd och upplysning. Det enskilda vinstintresset i alkoholhanteringen skall starkt begränsas, försäljning skall förbehållas Systembolaget och reklam skall vara förbjuden.

Första gången riksdagen tog ställning för 25-procentsmålet var i samband med beslutet 1985 om hälso- och sjukvårdspolitiken. Där konstaterades att

alkoholbruket är en starkt bidragande orsak till ohälsa och därmed efterfrågan på sjukvård.

Det är ju i och för sig inte så att hela EG-området saknar lagar och regler för alkoholhanteringen, men samtidigt måste konstateras att Sverige – och andra nordiska länder – generellt sett har en restriktivare lagstiftning och en hårdare beskattning, allt i syfte att begränsa konsumtionen.

Danmark arbetar för närvarande med en process som innebär att alkoholskatterna måste sänkas i den nivellering som ingår i Danmarks anpassning till EG. Det är ingen tvekan om att ansvarskännande socialpolitiker är oroade av denna utveckling.

Vinsjö

Inom EG finns, som alla väl känner till, enorma överskottsproblem inom jordbruket. I detta torde också ingå ett avsevärt vinöverskott, som brukar kallas EG:s vinsjö. Tveklöst är det så att vinodlarna inom EG ser Sverigemarknaden som en möjlighet att minska på överskottet. Eftersom ca 90 % av Sveriges vinimport kommer från EG redan nu är risken stor att detta skall medföra en ökning av totalkonsumtionen, vilket står i strid med riksdagens mål för alkoholpolitiken.

I detta sammanhang kan det vara av intresse att något beröra Sveriges import och export av alkoholdrycker. Den totala importen uppgår till drygt 1,2 miljarder kr., varav ca 90 % kommer från EG-området. Exportvärdet kan anges till omkring 150 milj. kr. Som nyligen framhållits i massmedierna har Vin- och Spritcentralens export till USA ökat kraftigt och uppgår till drygt 100 milj. kr. Stort frågetecken måste sättas för om denna verksamhet har stöd i riksdagens alkoholpolitiska beslut.

Reklamförbud

Det välmotiverade reklamförbud som för närvarande finns i Sverige speglar också vår uppfattning om att konsumtionen av alkohol måste begränsas av folkhälsoskäl. Med hänsyn till Sveriges och EG:s skilda traditioner på detta område finns det anledning förmoda att det kan uppstå svårigheter för Sverige att upprätthålla ett sådant reklamförbud.

Frågan har redan för övrigt diskuterats inom ramen för Europarådet, där enighet hittills inte kunnat skapas i frågan om det skall vara tillåtet med alkoholreklam i satellitförmedlade TV-utsändningar. Mot bakgrund av riksdagens alkoholpolitiska beslut torde Sveriges inställning i frågan vara klar.

Tobaksrökning och folkhälsa

De resonemang som ovan förts om alkoholkonsumtion contra folkhälsan är i lika hög grad tillämpliga på tobaksrökning.

Undantag alkohol och tobak från integrationen

Mot. 1987/88

U2

Den grundläggande uppfattningen är att Sverige skall söka fortsatt integration med EG. Av hälso- och socialpolitiska skäl har vi en lagstiftning som söker begränsa konsumtionen av alkohol. Även om lagstiftningen beträffande tobakskonsumtion inte är av alls samma omfattning finns uttalade mål av liknande innebörd.

Dessa två produkter är så destruktiva för folkhälsan att det inte är möjligt att låta marknadsekonomiska krafter härja fritt.

Fördelarna med den svenska lagstiftningen är dessutom så stora att den inte kan överges för att nå fullständig integration med EG.

Det finns därför bara en rimlig lösning på denna konflikt, nämligen att Sverige verkar för att alkoholdrycker och tobak undantas från integrationsarbetet.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att alkohol och tobak skall undantas från integrationsarbetet med EG.

Stockholm den 22 januari 1988

Göran Magnusson (s)

Maj-Lis Lööv (s)

Nils-Erik Wååg (s)

Barbro Nilsson (s)

Evert Svensson (s)